

فصلنامه علمی- پژوهشی زیست‌شناسی میکرووارگانیسم‌ها
سال دوم، شماره ۷، پاییز ۱۳۹۲، صفحه ۱-۱۴
تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۰۱/۱۷ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۰۷/۱۵

خالص‌سازی و تعیین ویژگی‌های آمیلوپولولاناز مقاوم به حلال و نمک‌دوست خارج سلولی جدا شده از آرکی نمک‌دوست *Halorubrum* سویه Ha25

- ** دانشجوی دکتری میکروبیولوژی، دانشگاه تهران، ایران، msiroosy@ut.ac.ir
** دانشیار میکروبیولوژی، دانشگاه تهران، ایران، amoozegar@ut.ac.ir
** استاد بیوشیمی، دانشگاه تربیت مدرس، ایران، khajeh@modares.ac.ir
*** دانشیار بیوشیمی، دانشگاه تهران، ایران، mhbabii@khayam.ut.ac.ir
** کارشناس ارشد میکروبیولوژی، دانشگاه تهران، ایران، mfazeli65@gmail.com

چکیده

مقدمه: نمک‌دوست‌ها، به ویژه هالوآرکی‌ها یکی از مهم‌ترین گروه‌های میکرووارگانیسم‌های افراطی‌دوست هستند. هیدرولازهای نمک‌دوست بسیار مطالعه شده‌اند و برای کاربردهای صنعتی و زیست فن‌آوری مورد توجه هستند. با توجه به اهمیت هیدرولازهای نمک‌دوست، مطالعه حاضر اولین گزارش در مورد خالص‌سازی آنزیم آمیلوپولولاناز از یک آرکی نمک‌دوست است.

مواد و روش‌ها: آرکی نمک‌دوست *Halorubrum* سویه Ha25 آنزیم آمیلوپولولاناز خارج سلولی نمک‌دوست و مقاوم به حلال را در غلظت بالای نمک سدیم کلراید تولید می‌کند. به منظور خالص‌سازی آنزیم، از رسوب‌دهی پروتئین‌ها با حلال اتانول و کروماتوگرافی تعویض آنیونی استفاده شده و جرم مولکولی آنزیم بعد از تخلیص، به کمک روش SDS-PAGE تعیین شد. بعد از تخلیص آنزیم، ویژگی‌های آنزیم، ویژگی‌های آنژیم بررسی شد. به منظور تعیین پایداری آنزیم در حضور حلال‌های آلی، محلول آنژیمی به طور جداگانه در مجاورت هفت حلال آلی قرار گرفت. در انتها محصول عملکرد آنزیم روی دو سوبسترای نشاسته و پولولان به روش کروماتوگرافی لایه‌ی نازک بررسی شد.

نتایج: جرم مولکولی آنزیم به کمک روش SDS-PAGE به میزان ۱۴۰ kDa تعیین شد. بیشینه‌ی فعالیت آمیلوپولولیتک و پولولیتک آنزیم در دمای ۵۰ درجه سانتی‌گراد بود. اسیدیته بهینه برای فعالیت آمیلوپولولیتکی ۷/۰ و برای فعالیت پولولیتکی ۷/۵ تعیین شد. آنزیم در محدوده وسیع غلظتی صفر تا ۴/۵ مولار از نمک NaCl فعال بود. اثر حلال‌های آلی مختلف روی فعالیت پولولیتک و آمیلوپولولیتک آنزیم آمیلوپولولاناز نشان داد که آنزیم در حضور حلال‌های غیر قابل اختلاط با آب دارای پایداری بیشتری نسبت به حلال‌های قابل اختلاط با آب است. تنها محصول عملکرد آنزیم روی هر دو سوبسترای نشاسته و پولولان، گلوکز تعیین شد.

بحث و نتیجه‌گیری: آرکی نمک‌دوست *Halorubrum* سویه Ha25 آمیلوپولولاناز نمک‌دوست و گرمادوست را تولید می‌کند. با توجه به فعالیت آنزیم در شرایطی نظیر دما و شوری بالا و آب فعال کم، این آنزیم گزینه‌ای مناسب به منظور کاربردهای زیست فن‌آوری، نظیر تیمار پس‌آب‌های داراری شوری بالا، حلال‌های آلی و ترکیبات نشاسته‌ای است.

واژه‌های کلیدی: آمیلوپولولاناز نمک‌دوست، خالص‌سازی پروتئین، آرکی نمک‌دوست افراطی، *Halorubrum*، مقاومت به حلال آلی

* نویسنده مسؤول مکاتبات

** آزمایشگاه اکستریموفیل‌ها، بخش میکروبیولوژی، دانشکده زیست‌شناسی و قطب تبارزایی، پردیس علوم، دانشگاه تهران، ایران

*** آزمایشگاه بیوتکنولوژی پروتئین، گروه سلولی و مولکولی، دانشکده زیست‌شناسی، پردیس علوم، دانشگاه تهران، ایران

مقدمه

شوینده، کاغذ، مواد غذایی و دارویی کاربرد دارند (۷).

پولولانازها (پولولان-۶-گلوکانوهیدرولاز)، انواعی از آنزیم‌های شاخه شکن بوده و به خانواده آنزیمی α -آمیلاز متعلق هستند. این آنزیم‌ها بسته به توانایی و یا عدم توانایی هیدرولیز پیوند گلیکوزیدی (۱,۴) در نشاسته، آمیلوپکتین و الیگوساکاریدهای مربوطه به دو نوع I و II (آمیلوپولولاناز) تقسیم می‌شوند. نوع I برخلاف نوع II قادر به هیدرولیز پیوند گلیکوزیدی (۱,۴) α -نیست. هر دو نوع آنزیم I و II قادر به شکست پیوندهای گلیکوزیدی (۱,۶) در پولولان بوده و مالتوتريوز را به عنوان محصول تولید می‌کنند. پولولان هیدرولاز نوع I (ئوپولولاناز) و پولولان هیدرولاز نوع II (ایزوپولولاناز)، توانایی هیدرولیز پیوند گلیکوزیدی (۱,۴) را در پولولان داشته و پنوز و ایزوپنوز را تولید می‌کند (۸). پولولان هیدرولاز نوع III توانایی هیدرولیز پیوندهای گلیکوزیدی (۱,۴) و (۱,۶) α -در پولولان داشته و مالتوتريوز، پنوز و مالتوز را به عنوان محصول تولید می‌کند (۹).

در این پژوهش، آنزیم آمیلوپولولاناز از آرکی نمک‌دوست *Halorubrum* سویه Ha25 تخلیص شده و وزن مولکولی آن تعیین شد. سپس ویژگی‌های کیتیکی آن نظیر V_{max} و K_m و همچنین شرایط بهینه فعالیت آنزیم بررسی شد. محصولات حاصل از عملکرد آنزیم روی سوبستراهای نشاسته و پولولان نیز به کمک روش کروماتوگرافی لایه نازک تعیین شد. این مطالعه، اولین گزارش در خالص‌سازی آنزیم آمیلوپولولاناز نمک‌دوست از یک میکروارگانیسم نمک‌دوست است.

هالوآرکی‌ها در راسته *Halobacteriales* و خانواده *Halobacteriaceae* قرار داشته و نمک‌دوست‌های افراطی^۱ هستند که برای رشد به حداقل ۱/۵ مولار از نمک NaCl نیاز دارند (۲). نمک‌دوست‌ها، میکروارگانیسم‌های افراطی‌دوستی هستند که قابلیت بقاء و رشد در محیطی با میزان شوری بالا را داشته و منبعی برای آنزیم‌های نمک‌دوست هستند (۳). بسیاری از فرآیندهای صنعتی در شرایط فیزیکی و شیمیابی سختی انجام می‌شوند که برای عملکرد بسیاری از آنزیم‌های معمول، مناسب نیست. از این‌رو، یافتن آنزیم‌های افراطی‌دوستی^۲ که بتوانند در شرایطی مانند شوری و دمای بالا فعالیت داشته باشند، بسیار ارزشمند است. در سال‌های اخیر توجه به آنزیم‌های تولید شده توسط میکروارگانیسم‌های افراطی‌دوست که توانایی فعالیت در شرایط سخت را دارند، افزیش یافته است (۴). آنزیم‌های نمک‌دوست جدا شده از آرکی‌های نمک‌دوست می‌توانند دارای کاربردهای متعددی در صنایع باشند زیرا در غلظت بالای نمک، دمای بالا و آب فعال کم دارای فعالیت هستند (۵). پروتئین‌های آرکی‌های نمک‌دوست در مقایسه با پروتئین‌های معمولی به واسطه‌ی تعداد کمتر اسیدهای آمینه آب‌گریز و اسیدهای آمینه‌ای با بار منفی که در سطح خود دارند، می‌توانند در غلظت بالای نمک که در داخل و خارج سلول با آن روبرو هستند پایدار باشند (۶).

آن‌زیم‌های خانواده α -آمیلاز دارای فعالیت‌های زیست‌فن‌آوری متعددی هستند و در صنایع مواد

میزان ۵۰ میکرو لیتر از محلول آنزیمی با ۴۵۰ میکرولیتر از محلول سوبسترا مخلوط شده و به مدت یک ساعت در دمای ۵۰ درجه سانتی گراد گرم‌گذاری شد. بعد از گرم‌گذاری، میزان قندهای احیاء کننده با کمک معرف دی‌نیتروسالیسیلیک اسید تعیین شد (۱۲). به این ترتیب که میزان ۵۰۰ میکرو لیتر از معرف دی‌نیتروسالیسیلیک اسید به مخلوط واکنش آنزیمی اضافه شد و در آب جوش به مدت ۱۰ دقیقه قرار گرفت. بر حسب تعریف یک واحد آنزیم مقدار آنزیمی است که موجب هیدرولیز یک میکرومول سوبسترا در یک دقیقه در یک میلی لیتر محلول آنزیمی شود.

غلظت پروتئین نمونه‌ها با روش براوفورد تعیین شد. از آلبومین سرم گاوی به عنوان استاندارد استفاده شد (۱۳). غلظت پروتئین بخش‌های خارج شده از ستون، از طریق تعیین جذب نمونه‌ها در طول موج ۲۸۰ نانومتر تعیین شد.

خالص سازی آنزیم

تمام مراحل خالص سازی آنزیم در دمای ۴ درجه سانتی گراد انجام شدند. مایع رویی کشت سه روزه آرکی از طریق سانتریفیوژ محیط کشت به مدت ۲۰ دقیقه با دور $\times 1000$ ، از سلول‌ها و سایر مواد جامد جدا شد. یک حجم اتانول سرد مطلق منفی ۲۰ درجه سانتی گراد) به تدریج به مایع رویی محیط کشت در حال هم زدن، اضافه شد. رسوب پروتئینی حاصل به کمک سانتریفیوژ به مدت ۲۰ دقیقه با دور $\times 1000$ جدا شد و در کمترین میزان بافر A حل شده و ترکیبات نامحلول از طریق سانتریفیوژ مجدد به مدت ۲۰ دقیقه با

مواد و روش‌ها

سویه آرکیایی و شرایط کشت

آرکی نمک‌دوست سویه Ha25 از دریاچه نمک آران بیدگل در ایران جدا شد. بررسی‌های بیوشیمیایی، فوتیبی و ریخت‌شناسی به همراه تعیین توالی ژن rRNA ۱۶S و برسی شباht توالی rRNA ۱۶S این سویه با سایر توالی‌های ثبت شده در پایگاه اطلاعاتی EzTaxon-e server، نشان داد که این سویه به جنس *Halorubrum* متعلق بوده و بیشترین *Halorubrum chaoviator Halo-* شباht را به گونه G^T (AM048786) دارد (۱۰ و ۱۱). تولید آنزیم پولولاناز سویه Ha25 در شرایط هوازی، دمای ۴۰ درجه سانتی گراد، در انکوباتور شیکردار با حرکت دورانی ۲۰۰ دور در دقیقه و در محیط کشت دارای (w/v) ۲۳ درصد نمک تام $NaCl/4\text{H}_2O$ درصد، $MgSO_4\cdot7H_2O$ ۰/۷ درصد، $MgCl_2\cdot6H_2O$ ۰/۵ درصد، $CaCl_2\cdot2H_2O$ ۰/۰۵ درصد مالتوز، ۰/۵ درصد پپتون گوشت، ۰/۵ درصد عصاره‌ی گوشت و (v/v) ۰/۰۴ درصد محلول عناصر کم مصرف، (۱۱) با اسیدیته ۷/۴-۷/۲، ۷/۴-۷/۲، بعد از گذشت سه روز به بیشترین میزان خود رسید. مایع رویی این محیط کشت برای خالص سازی آنزیم استفاده شد.

سنجرش فعالیت آنزیمی و تعیین غلظت پروتئین برای تعیین فعالیت پولولیتیکی و آمیلولیتیکی، از محلول پولولان ۰/۵ درصد و نشاسته‌ی محلول یک درصد در بافر Tris-HCl با غلظت ۵۰ میلی مولار، محتوى ۲۰ میلی مولار $CaCl_2$ با اسیدیته ۸/۰ تا ۷/۵ (باfer A) به عنوان سوبسترا استفاده شد. به این صورت که

اشاره شد انجام شد. نیمرخ دمایی و دمای بهینه‌ی فعالیت آمیلولیتیکی و پولولیتیکی، از طریق تعیین فعالیت آنزیمی با گرمگذاری مخلوط واکنش آنزیمی در محدوده دمایی بین ۳۵ تا ۷۰ درجه سانتی گراد، با فواصل دمایی ۵ درجه سانتی گراد تعیین شد. مخلوط واکنش‌های آنزیمی به مدت یک ساعت در دماهای ذکر شده گرمگذاری شدند و بعد از این مدت معرف دی‌نیتروسالیسیلیک اسید به آن‌ها اضافه شد و سپس به مدت ۱۰ دقیقه در آب جوش قرار داده شد. برای تعیین غلظت بهینه نمک سدیم کلراید برای فعالیت آمیلولیتیکی و پولولیتیکی آنزیم، سنجش فعالیت آنزیمی در شرایطی انجام شد که مخلوط واکنش دارای صفر تا ۴/۵ مولار نمک بود.

تعیین پایداری دمایی و مقاومت آنزیم نسبت به حلال‌های آلی

به منظور تعیین پایداری دمایی آنزیم در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد، نمونه آنزیمی به مدت ۳۵ دقیقه در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد قرار گرفت. سنجش باقیمانده فعالیت آنزیمی نمونه آنزیمی تیمار شده در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد، در فاصله زمانی بین ۵ تا ۳۵ دقیقه و هر ۵ دقیقه یک بار، در شرایط استاندارد سنجش آنزیمی انجام شد. فعالیت نمونه آنزیمی که تیمار دمایی نشده بود، ۱۰۰ درصد در نظر گرفته شد.

به منظور تعیین پایداری آنزیم در حضور حلال‌های آلی، نمونه آنزیمی در حضور غلظت (۷/۷) و ۵۰ درصد حلال‌های آلی مختلف نظیر دی‌متیل سولفوکساید^۵، بوتانول، دی‌متیل فرمامید^۶، اتانول، ۲-پروپانول، استون و کلروفرم به مدت یک هفته در

دور g × ۱۰۰۰ جدا شدند. سپس این محلول علیه بافر A به مدت ۱۵ ساعت دیالیز شد. این محلول حاصل روی ستون گروماتوگرافی تعویض آنیونی Q-Sepharose (آمرشام بیوساینس^۳، ابعاد ستون: ۱۵ سانتی‌متر در یک سانتی‌متر) که از قبل با بافر A به تعادل رسیده بود، قرار گرفت. ستون با همین بافر شستشو داده شد تا جایی که غلظت پروتئین‌های بخش‌های خارج شده از ستون به صفر رسید. سپس پروتئین‌های متصل به ستون از طریق یک شب غلظت خطی از غلظت صفر تا یک مولار نمک سدیم کلراید در بافر A، با شدت جریان یک میلی لیتر در دقیقه از آن خارج شدند. بخش‌هایی از ستون که دارای فعالیت آمیلوپولولانازی بودند، جمع آوری شده و برای مطالعات بیشتر بررسی شدند. جرم مولکولی و میزان خلوص آنزیم از طریق SDS-PAGE و با روش لاملی^۴ تعیین شد (۱۴). به منظور حذف نمک‌ها از مایع رویی محیط کشت برای انجام SDS-PAGE، نمونه به کمک ستریکون تغليظ شد و سپس با بافر A به حجم اولیه رسانده شد و این عمل چندین بار تکرار شد تا نمک‌ها از مایع رویی محیط کشت حذف شوند.

بورسی اثر دما، اسیدیته و غلظت نمک سدیم کلراید روی فعالیت آنزیم

اثر اسیدیته روی فعالیت آمیلولیتیکی و پولولیتیکی آنزیم در محدوده بین ۴/۵ تا ۱۰/۰ تعیین شد. برای این منظور از بافر مخلوط با غلظت ۵۰ میلی مولار (۴/۵-۵/۰، سدیم استات؛ ۶/۰-۷/۵، سدیم فسفات؛ ۹/۵-۱۲/۰، Tris-HCl؛ ۸/۰-۹/۰ Glycine-NaOH) شرایط استاندارد تعیین فعالیت آنزیمی که در بالا به آن

تانک خارج شده و پس از خشک شدن، برای آشکار شدن لکه ها سولفوریک اسید و متانول (۱:۷) روی سطح کاغذ پاشیده شده و به مدت ۵ دقیقه در دمای ۱۰۰ درجه سانتی گراد قرار گرفت (۱۴). فندهای گلوکز در عونان کنترل در نظر گرفته شد. سپس نیمه عمر فعالیت آمیلویتیکی و پولولیتیکی آنژیم تعیین شد.

نتایج

خالص سازی و تعیین ویژگی های آنژیم

آنژیم خارج سلولی آمیلوپولولاناز از محیط کشت سه روزه‌ی آرکی با روش رسوب‌دهی پروتئین‌ها به کمک حلال آلی اتانول و استفاده از ستون تعویض آنیونی تخلیص شد. نمونه پروتئینی حاصل از رسوب‌دهی با اتانول بر روی ستون Q-Sepharose قرار گرفت و بعد از شستشوی ستون با گرادیان خطی از نمک سدیم کلراید، آنژیم در غلظت ۰،۳۸ مولار از این نمک از ستون خارج شد. سه بخش دارای فعالیت از ستون به دست آمد (شکل ۱). خلاصه‌ای از مراحل مختلف خالص سازی در جدول ۱ نشان داده شده‌اند. جرم مولکولی آنژیم آمیلوپولولاناز با کمک SDS-PAGE به میزان ۱۴۰ کیلو Dalton تعیین شد (شکل ۲).

انکوباتور شیکردار با دمای ۲۰ درجه سانتی گراد و با حرکت دورانی ۱۵۰ دور در دقیقه قرار گرفت (۳۱). باقی مانده فعالیت آنژیمی هر روز سنجش شد. فعالیت نمونه آنژیمی که در مجاورت حلال قرار نگرفته بود، به عنوان کنترل در نظر گرفته شد. سپس نیمه عمر فعالیت آمیلویتیکی و پولولیتیکی آنژیم تعیین شد.

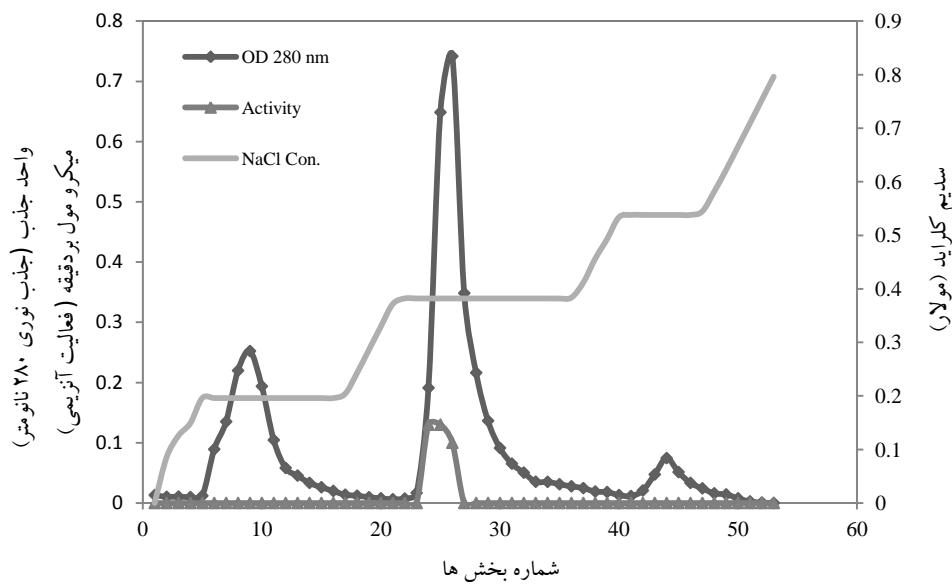
تعیین ویژگی های کیتیکی K_m و آنژیم تعیین ویژگی های کیتیکی آنژیم، توسط گرم‌گذاری نمونه آنژیمی با غلظت‌های مختلف نشاسته‌ی محلول و پولولان در بافر A به عنوان سوبسترا در دمای ۵۰ درجه سانتی گراد به مدت ۶۰ دقیقه تعیین شد. مقادیر V_{max} و آنژیم از طریق رسم منحنی لاین ویور برک^۷ به دست آمد.

کروماتوگرافی لایه‌ی نازک

نمونه آنژیمی در حضور پولولان ۰/۵ درصد و نشاسته محلول یک درصد در بافر A به عنوان سوبسترا و در دمای ۵۰ درجه سانتی گراد به مدت دو ساعت گرم‌گذاری شد. فعالیت آنژیمی با قرار دادن مخلوط واکنش در دمای حدود ۱۰۰ درجه سانتی گراد به مدت ۱۰ دقیقه، متوقف شد. نمونه‌های حاصل از عملکرد آنژیم به شکل یک لکه روی کاغذ کروماتوگرافی قرار گرفتند و بعد از خشک شدن لکه‌ها، این کاغذ در تانک محتوی سیستم حلالی n-بوتanol، متانول و آب (۷/۷) (۴:۲:۱) برای جدا کردن محصولات قنده‌ی تولید شده، قرار گرفت. وقتی حلال به بالای کاغذ رسید، کاغذ از

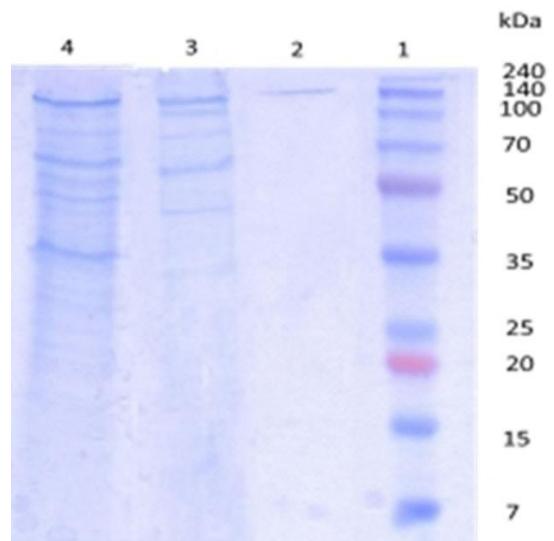
جدول ۱- خلاصه‌ای از مراحل مختلف خالص سازی آنژیم آمیلوپولولاناز از مایع رویی محیط کشت سویه Ha25

مراحل خالص سازی	بازده (درصد)	خالص سازی (برابر)	فعالیت ویژه (واحد آنژیمی بر میلی گرم)	پروتئین کل (میلی گرم)	فعالیت کل (واحد آنژیمی)
آنژیم خام	۱۰۰	۱	۴/۵	۱۰۰	۴۵۰
۵۰ درصد اتانول (۷/۷)	۳۱	۲	۹	۱۵/۵	۱۴۰
Q-Sepharose	۳/۵	۳/۲	۱۴/۵	۱/۱	۱۶

شکل ۱- کروماتوگرافی تعویض آبیونی به نمک ستون Q-Sepharose

فعالیت نسبی آمیلولیتیکی و پولولیتیکی آنزیم در اسیدیته ۴/۵ به ترتیب ۲۳ و ۳۱ درصد و در اسیدیته ۱۰/۰ به ترتیب ۴۴ و ۳۰ درصد تعیین شد (شکل ۳الف). نیمرخ دمایی آنزیم در شکل ۳ ب نشان داده شده است. هر دو فعالیت آنژیمی در دمای ۵۰ درجه سانتی گراد بیشینه است. در دمای ۳۵ درجه سانتی گراد، فعالیت نسبی پولولیتیکی و آمیلولیتیکی آنزیم، به ترتیب ۵۵ درصد و ۴۰ درصد تعیین شد. در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد، هر دو فعالیت آنژیمی تنها ۳۲ درصد از بیشترین میزان فعالیت خود را نشان می‌دهند. بیشینه فعالیت آمیلولیتیکی و پولولیتیکی به ترتیب در غلظت ۲/۰ و ۲/۵ مولار از نمک سدیم کلراید تعیین شدند. در غلظت ۴/۵ مولار از این نمک، ۴۴ درصد و ۳۱ درصد از فعالیت آمیلولیتیکی و پولولیتیکی آنزیم باقی ماند، در حالی که در غلظت صفر مولار از نمک سدیم کلراید، به ترتیب ۳۶ درصد و ۷ درصد از فعالیت بیشینه آنژیمی دیده شد (شکل ۳پ).

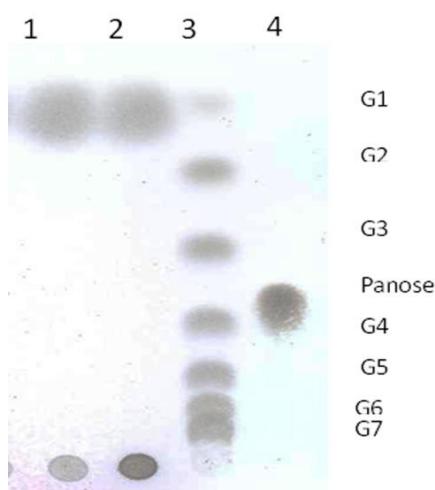
شکل ۲- تحلیل الکتروفورتیک آنزیم خالص شده. در این شکل، پروتئین‌های موجود در هر مرحله‌ی خالص سازی نشان داده شده‌اند. ردیف ۱: شاهد جرم مولکولی ردیف ۲: کروماتوگرافی تعویض آبیونی ردیف ۳: رسوب اتانولی ردیف ۴: مایع روی محیط کشت

اثر عوامل مختلف بر روی فعالیت آنزیم در شکل ۳ نشان داده شده‌اند. آنزیم هر دو فعالیت آمیلولیتیکی و پولولیتیکی خود را در محدوده‌ی وسیع اسیدیته از ۴/۵ تا ۱۰/۰ حفظ کرد. اسیدیته بهینه برای فعالیت آمیلولیتیکی ۷/۰ و برای فعالیت پولولیتیکی به میزان ۷/۵ تعیین شد.

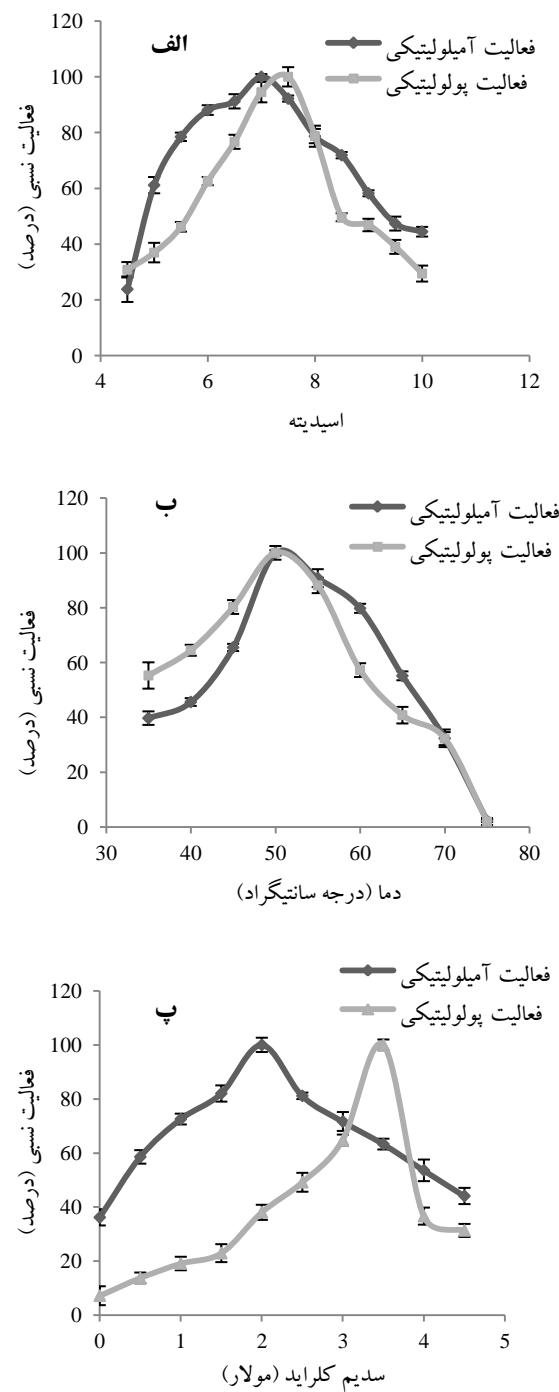
ویژگی‌های کیتیکی آنزیم از طریق سنجش استاندارد فعالیت آنزیمی و در حضور پولولان و نشاسته محلول به عنوان سوبسترا انجام شد. میزان K_m و V_{max} به کمک نمودار لاین ویوربرک تعیین شدند (شکل ۴). میزان K_m برای سوبسترا نشاسته محلول ۱/۸ میلی گرم بر میلی لیتر و برای سوبسترا پولولان ۴/۸ میلی گرم بر میلی لیتر تعیین شد. میزان V_{max} برای سوبسترا نشاسته محلول ۲۵ میکرومول بر دقیقه و برای سوبسترا پولولان ۱۰/۷ میکرومول بر دقیقه تعیین شد.

نحوه عملکرد آنزیم بر روی سوبسترا نشاسته محلول و پولولان

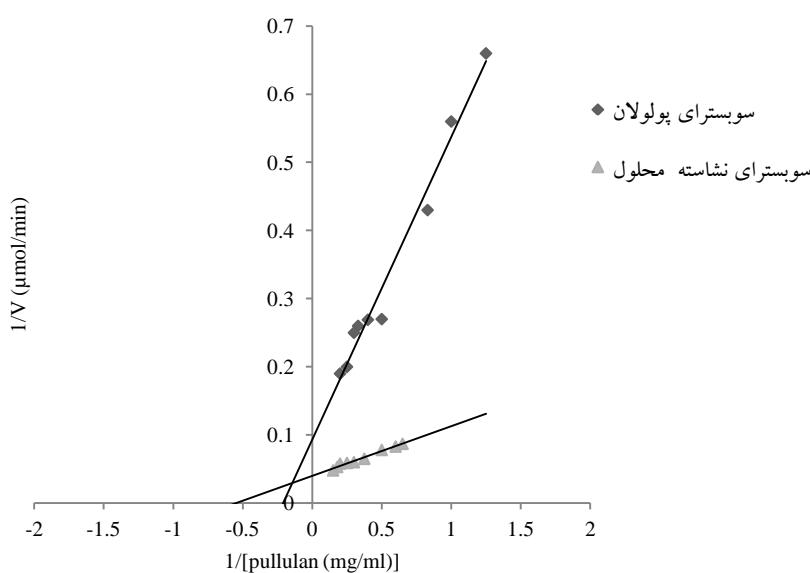
محصول عملکرد آنزیم بر روی دو سوبسترا نشاسته محلول و پولولان در شکل ۵ نشان داده شده‌اند. از آنجا که آنزیم خالص شده به شکل یک باند دارای هر دو فعالیت آمیلوپولیتیکی و پولولیتیکی روی SDS-PAGE دیده شد و به دلیل این که تنها محصول تولید شده توسط آنزیم حاصل از عملکرد بر روی هر دو سوبسترا تنها گلوکز بود، نوع آنزیم آمیلوپولولاناز تعیین شد (۱۶).

شکل ۵- الگوی عملکرد آنزیم آمیلوپولولاناز بر روی سوبستراهای نشاسته محلول و پولولان. ردیف ۱: محصول عملکرد آنزیم روی سوبسترا نشاسته محلول ردیف ۲: محصول عملکرد آنزیم روی سوبسترا پولولان ردیف ۳: استاندارد قندی (قند بک کربنه تا هفت کربنه) ردیف ۴: قند پنوز (محصول اصلی عملکرد آنزیم نئوپولولاناز)

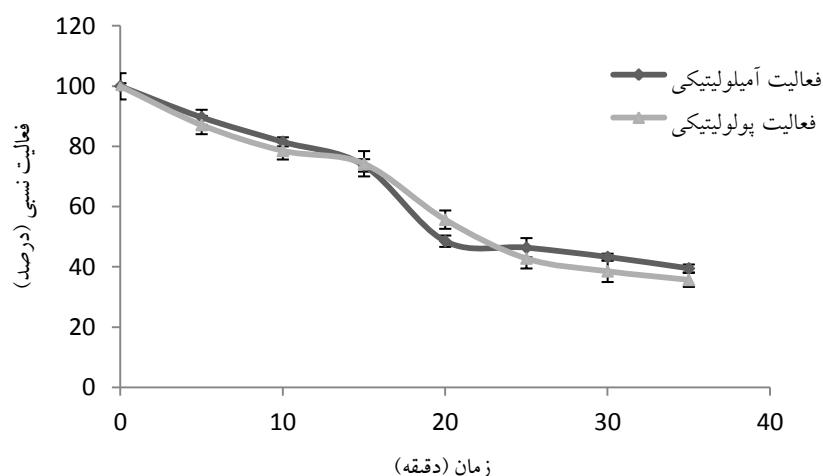
شکل ۳- اثر اسیدیته (الف)، دما (ب) و غلظت‌های مختلف نمک سدیم کلراید (پ) بر روی فعالیت آمیلوپولیتیکی و پولولیتیکی آنزیم آمیلوپولولاناز. فعالیت آنزیمی مطابق با شرایط استاندارد اشاره شده در متن انجام شده است. بیشترین میزان فعالیت آنزیمی به عنوان ۱۰۰ درصد در نظر گرفته شده است. فعالیت‌های آنزیمی به شکل فعالیت نسبی \pm انحراف معیار گزارش شده‌اند.

شکل ۴- منحنی لین ویوربرک فعالیت آنزیمی با استفاده از نشاسته محلول و پولولان به عنوان سویسترا. فعالیت آنزیمی مطابق با شرایط استاندارد تعیین شده است.

فعالیت پولولیتیکی و فعالیت آمیلولتیکی به ترتیب ۳۶ درصد ۳۹ درصد از فعالیت اولیه خود را نشان می‌دهند. پایداری دمایی آنزیم در شکل ۶ نشان داده شده است.

پایداری دمایی آنزیم و مقاومت به حلال‌های آلی به منظور تعیین پایداری دمایی آنزیم در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد، نمونه آنزیمی به مدت ۳۵ دقیقه در این دما قرار گرفت. بعد از طی این زمان گرمگذاری، باقی مانده فعالیت آنزیمی سنجیده شد و مشخص شد

شکل ۶- پایداری حرارتی آنزیم آمیلوپولولاتاز در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد. فعالیت آنزیمی بدون تیمار حرارتی به عنوان ۱۰۰ درصد در نظر گرفته شد. فعالیت‌های نسبی به شکل \pm انحراف معیار نشان داده شده‌اند.

پولولیتیکی ۱۶۵ ساعت است. در غلظت ۲۰ درصد حلال‌های آلی قابل اختلاط با آب، نیمه عمر آنزیم کوتاه‌تر از حلال‌های آلی غیر قابل اختلاط با آب است. این موضوع در مورد حلال پروپانول و استون دیده نشد، به طوری که آنزیم در حضور غلظت ۲۰ درصد از حلال پروپانول کمترین نیمه عمر و در حضور حلال استون بیشترین نیمه عمر را دارا بود. در حضور غلظت ۵۰ درصد این حلال‌ها، همان الگوی مشاهده شده در مورد غلظت ۲۰ درصد دیده شد.

به منظور بررسی اثر حلال‌های آلی بر روی پایداری آنزیم، هفت حلال آلی با ارزش $\log P_{\text{ow}}$ بین ۱/۹۷ تا ۱/۳۷۶- با غلظت‌های (v/v) ۲۰ و ۵۰ درصد با نمونه آنزیمی مخلوط شدند. فعالیت آنزیمی به مدت هفت روز سنجش شد. نیمه عمر فعالیت آمیلوپولولیتیکی و پولولیتیکی آنزیم در جدول ۲ نشان داده شده است. همانطور که در جدول دیده می‌شود، نیمه عمر فعالیت آمیلوپولولیتیکی در دمای ۲۰ درجه سانتی گراد و در عدم حضور حلال‌های آلی ۲۵۰ ساعت و نیمه عمر فعالیت

جدول ۲- اثر حلال‌های آلی بر روی فعالیت آمیلوپولولاناز و پولولیتیکی آنزیم آمیلوپولولاناز

غلهای حلال (۲۰ درصد)	غلهای حلال (۵۰ درصد)	نیمه عمر فعالیت آمیلوپولولیتیکی (ساعت)	نیمه عمر فعالیت پولولیتیکی (ساعت)	نیمه عمر فعالیت آمیلوپولولیتیکی (ساعت)	نیمه عمر فعالیت پولولیتیکی (ساعت)	Log Pow	حال آلی
۱۶۵	۲۵۰	۱۶۵	۲۵۰	-	-	-	-
۱۵۰	۲۳۰	۱۶۰	۲۴۰	۱/۹۷	کلروفرم		
۱۲۵	۲۱۵	۱۴۰	۲۲۰	۰/۸۸	- بوتانول		
۳۳	۵۳	۱۶	۴۰	۰/۰۷۴	پروپانول		
۶۵	۱۰۱	۷۲	۸۲	-۰/۰۳۸	DMF		
۱۵۵	۱۵۵	۱۶۰	۲۸۰	-۰/۲۰۸	استون		
۵۷	۹۹	۵۰	۵۴	-۰/۲۲	اتانول		
۴۶	۴۱	۴۴	۳۶	-۱/۳۹	DMSO		

مشابه با جرم مولکولی آمیلوپولولاناز جدا شده از *Thermoanaerobacterium thermosaccharolyticum* ۱۵۰ کیلو دالتون)، *Thermoanaerobacter ethanolicus* ۳۹ E ۱۴۰ کیلو دالتون)، *siculi Thermococcus* ۱۳۱ کیلو دالتون) است (۱۵، ۱۸، ۱۷ و ۱۹). دمای بهینه برای فعالیت آنزیم آمیلوپولولاناز سویه Ha25 (۵۰ درجه سانتی گراد) مشابه با دمای مشاهده شده برای فعالیت آنزیم‌های α -آمیلاز نمک‌دوست جدا شده از *Haloferax mediterranei* و *Haloarcula hispanica*

بحث و نتیجه‌گیری

در این مطالعه برای اولین بار یک آنزیم آمیلوپولولاناز نمک‌دوست و مقاوم به حلال گزارش شده است. بررسی‌های بیوشیمیایی، فنوتیپی و تعیین توالی ژن rRNA ۱۶S نشان دادند که سویه Ha25 به جنس *Halorubrum* متعلق است. آنزیم تولید شده در محیط کشت مایع، به کمک رسوب‌دهی اتانولی و ستون تیوپیک آنیونی خالص شد. جرم مولکولی آنزیم آمیلوپولولاناز با کمک SDS-PAGE به میزان تقریبی ۱۴۰ کیلو دالتون تعیین شد. جرم مولکولی این آنزیم

آمیلازهایی که دارای این تحمل بالای نمک هستند، می‌توانند در تصفیه پس‌آب‌های آلوده به ترکیبات نشاسته‌ای و دارای نمک بالا به کار بروند (۳۱). با توجه به این که که بسیاری از آنزیم‌ها عملکرد خود را در حضور حلال‌های آلی از دست می‌دهند، دست‌یابی به آنزیم‌هایی که به حلال‌های آلی مقاومت دارند بسیار ارزشمند بوده و دارای کاربردهای متعددی در صنایع است. عوامل متعددی نظیر تغییر ساختار فضایی آنزیم، از دست رفتن انعطاف‌پذیری و کاهش آب فعال اطراف آنزیم در از دست رفتن فعالیت آنزیم در حضور حلال‌های آلی نقش دارند. آنزیم‌هایی که به شکل طبیعی دارای مقاومت به حلال‌های آلی هستند می‌توانند دارای کاربردهای متعددی در جهت عملکرد در محیط‌های واجد این حلال‌ها باشند، زیرا در این صورت نیازی به استفاده از روش‌های مهندسی پروتئین در جهت ایجاد پایداری آنزیم‌های معمولی نیست (۳۳). بررسی نیمه عمر فعالیت آمیلولتیکی و پولولیتیکی آنزیم در حضور غلاظت ۲۰ و ۵۰ درصد حلال‌های آلی نشان داد که پایداری آنزیم در حضور حلال‌های آلی غیر قابل اختلاط با آب بیشتر از حلال‌هایی است که قابل اختلاط با آب هستند. در این مورد دو استثنا دیده شد، به این صورت که آنزیم در حضور حلال پروپانول کمترین و در حضور حلال استون بیشترین نیمه عمر را دارا بود. این نتایج نشان می‌دهند که پایداری آنزیم وابسته به قطبیت حلال مورد بررسی است، به این صورت که با افزایش قطبیت حلال میزان پایداری آنزیم کاهش پیدا می‌کند و بر عکس. پایداری α -آمیلازهای نمک‌دوست جدا شده *Haloarcula* sp., *Nesterenkonia* sp. strain F از *Thalassobacillus* sp. strain DF-E4 و strain S-1

است (۲۰ و ۲۱). در بسیاری از موارد دمای بهینه آنزیم‌های آمیلوپولولاناژ بیشتر از ۵۰ درجه سانتی‌گراد بوده است. برای مثال دمای بهینه آمیلوپولولاناژ جدا شده از *Pyrococcus furiosus* ۱۰۵ درجه سانتی‌گراد، *Closteridium thermosulfurogenes SVM17* ۷۰ درجه سانتی‌گراد) و *Geobacillus stearothermophilus* ۶۵ درجه سانتی‌گراد) بوده است (۲۲، ۲۳ و ۲۴). هر دو فعالیت آمیلولتیکی و پولولیتیکی آنزیم آمیلوپولولاناژ در محدوده‌ی وسیعی از اسیدیته حفظ می‌شوند، مشابه با آنچه که در مورد α -آمیلازهای نمک‌دوست جدا شده از *Halomonas meridiana*, *Bacillus cereus* Ms6 و *Marinobacter* sp. EMB دیده شده است (۲۵ و ۲۶). در حالی که اسیدیته بهینه‌ای که برای فعالیت این آمیلوپولولاناژ تعیین شده است بیشتر از مقدار گزارش شده برای پولولاناژ جدا شده از *Desulforuococcus mucosus* (pH ۵) *Fervidobacterium pennavorans* Ven5 (pH ۶) و آمیلوپولولاناژ جدا شده از *P. woesel* (pH ۶) و آمیلوپولولاناژ جدا شده از *Thermoanaerobacter* strain B6A (pH ۵) است (۲۷، ۲۸ و ۲۹). هر دو فعالیت آمیلولتیکی و پولولیتیکی آنزیم در محدوده غلاظت NaCl بین صفر تا ۴/۵ مولار دیده شده و فعالیت بهینه آن‌ها به ترتیب در غلاظت ۲ و ۳/۵ مولار از نمک تعیین شد. این تحمل بالای نمک در آمیلازهای نمک‌دوست جدا شده است (۳۰ و ۳۱).

هر دو فعالیت آمیلولتیکی و پولولیتیکی آنزیم در محدوده غلاظت NaCl بین صفر تا ۴/۵ مولار دیده شده و فعالیت بهینه آن‌ها به ترتیب در غلاظت ۲ و ۳/۵ مولار از نمک تعیین شد. این تحمل بالای نمک در آمیلازهای نمک‌دوست جدا شده از *Har. hispanica Hfx. mediterranei* و *Chromohalobacter* و *Nesterenkonia* sp. strain F sp. TVSP 101 نیز دیده شده است (۳۲، ۲۱، ۲۰ و ۳۳).

References

- (1) Fazeli M, Amoozegar M A, Habibi Rezaei M, Siroosi M, Production of an extracellular halophilic Pullulanase by *Halorubrum* sp. strain Ha25 isolated from Aran-Bidgol lake. *Iranian Journal of Biology*, in press
- (2) Grant W D, Kamekura M, McGenity T J, Ventosa A. *Bergey's Manual of Systematic Bacteriology*. 2nd ed. New York: Springer; 2001; 294–334. (*The Archaea and Deeply Branching and Phototrophic Bacteria*; vol 1).
- (3) Margesin R, Schinner F. Potential of halotolerant and halophilic microorganisms for biotechnology. *Extremophiles* 2001; 5 (2) :73-83.
- (4) Adams M W W, Kelly R M. Enzymes from microorganisms in extreme environments. *Chem. Eng. News* 1995; 73 (51): 32-42.
- (5) Makhdoomi Kakhki A, Amoozegar M A, Mahmodi Khaledi E. Diversity of hydrolytic enzymes in haloarchaeal strains isolated from salt lake. *Int. J. Environ. Sci. Tech.* 2011; 8 (4): 705-714.
- (6) Mevarech M, Frolov F, Gloss L M, Halophilic enzymes: proteins with a grain of salt. *Biophys Chem* 2000; 86 (2) :155-164.
- (7) Sivaramakrishnan S, Gangadharan D, Nampoothiri K M, Soccol C R, Pandey A. α -Amylases from microbial sources—an overview on recent developments. *Food Technol Biotechnol* 2006; 44 (2) :173-184.
- (8) Niehaus F, Bertoldo C, Kaehler M, Antranikian G. Extremophiles as a source of novel enzymes for industrial application. *Appl. Microbiol. Biotechnol.* 1999; 51 (6) :711-729.
- (9) Doma nacute-Pytka M, Bardowski J, Pullulan degrading enzymes of bacterial origin. *Crit Rev Microbiol* 2004; 30 (2) :107-21.

نیز همانند آنچه که در این مطالعه دیده شد بسته به قطیت حلال مورد بررسی دارد (۳۱، ۳۴ و ۳۵). آنالیز محصولات قندی تولید شده حاصل از عملکرد آنزیم روی سوبستراها نشاسته محلول و پولولان نشان داد که آنزیم تنها قند گلوکز را ایجاد می‌کند. این موضوع نشان می‌دهد که آنزیم قادر به شکست پیوندهای گلیکوزیدی (۱,۶- α -D-Glucosidase) و (۱,۴- α -D-Glucosidase) بوده و به این ترتیب نوع آنزیم، به احتمال زیاد آمیلوپولولاناز است. زیرا این آنزیم برخلاف سایر اعضای خانواده پولولانازاها پنوز و ایزوپنوز را تولید نکرده و از طرفی قابلیت هیدرولیز پیوند گلیکوزیدی (۱,۴- α -D-Glucosidase) را دارد. به منظور بررسی تولید احتمالی مقادیر بسیار کم از مالتوتربیوز توسط این آنزیم که در روش کروماتوگرافی لایه نازک مشخص نشده است، ولی از مشخصات آنزیم آمیلوپولولاناز است لازم است که از روش حساسی نظری HPLC استفاده کرد.

نتایج تحقیق حاضر نشان می‌دهند که *Halorubrum* Ha25 یک منبع تولید آنزیم آمیلوپولولاناز گرمادوست و نمک دوست افراطی است. تولید این آنزیم در شرایط سختی مانند دمای بالا، غلت نمک زیاد و آب فعال کم انجام شده و از این رو می‌تواند در چنین شرایطی که در صنایع بسیار دیده می‌شود، کاربرد داشته باشد.

- (10) Kim O S, Cho Y J, Lee K, Yoon S H, Kim M, Na H et al., Introducing EzTaxon-e: a prokaryotic 16S rRNA Gene sequence database with phylotypes that represent uncultured species. *Int J Syst Evol Microbiol* 2012; 62 (3): 716-21.
- (11) Dyall-Smith M. The Halohandbook: *Protocols for halobacterial genetics*. March 2009; [39] Available at: <http://www.microbiol.unimelb.edu.au/people/dyallsmith/resources/halohandbook/index.html>.
- (12) Miller G. Use of dinitrosalicylic acid reagent for determination of reducing sugars. *Anal Chem* 1959; 31 (3) :426-428.
- (13) Bradford M M. A rapid and sensitive method for the quantitation of microgram quantities of protein utilizing the principle of protein-dye binding. *Anal biochem* 1976; 72 (1-2): 248-54.
- (14) Laemmli U K. Cleavage of structural proteins during the assembly of the head of bacteriophage T4. *Nature* 1970 (5259) ; 227: 680-5.
- (15) Chung Y C, Kobayashi T, Kanai H, Akiba T, Kudo T. Purification and Properties of Extracellular amylase from the Hyperthermophilic Archaeon *Thermococcus profundus* DT5432. *Appl Environ Microbiol* 1995; 61 (4): 1502-06.
- (16) Mrudula S, Gopal R, Seenayya G. Purification and characterization of highly thermostable amylopullulanase from a thermophilic, anaerobic bacterium *Clostridium thermosulfurogenes* SVM17. *MJM* 2011; 7 (2): 97-106.
- (17) Ganghofner D, Kellermann J, Staudenbauer W, Bronnenmeier K. purification and properties of amylopullulanase, a glucoamylase and an alpha glucosidase in the amylolytic enzyme system of *Thermoanaerobacterium thermosaccharolyticum*. *Biosci Biotechnol Biochem* 1998; 62 (2): 302-08
- (18) Mathupala S, Lowe S, Gregory Zeikus J. Sequencing of the Amylopullulanase (apu)
- Gene of *Therrnoanaerobacter ethanolicus* 39E, and Identification of the Active Site by Site-directed Mutagenesis. *J Biol Chem* 1993; 268 (22): 16332-34.
- (19) Jiao Y, Ming-Sheng L, Xu J, Fang Y. A GH57 Family Amylopullulanase from Deep-Sea *Thermococcus siculi*: Expression of the Gene and Characterization of the Recombinant Enzyme. *Curr Microbiol* 2011; 62 (1): 222-8.
- (20) Hutcheon G, Bolhuis A. Characterisation of a highly stable α-amylase from the halophilic archaeon *Haloarcula hispanica*. *Extremophiles* 2005; 9 (6): 487-95.
- (21) Perez-Pomares F, Ferrer J, Pire C, Marhuenda-Egea FC, Bonete MJ. α-Amylase activity from the halophilic archaeon *Haloferax mediterranei*. *Extremophiles* 2003; 7 (4): 299-306.
- (22) Dong G, Vieille C, Zeikus G. Cloning, sequencing, and expression of the gene encoding amylopullulanase from *Pyrococcus furiosus* and biochemical characterization of the recombinant enzyme. *Appl. Environ. Microbiol.* 1997; 63 (9): 3577-84.
- (23) Mrudula S, Reddy G, Gunda S. Purification and characterization of highly thermostable amylopullulanase from a thermophilic, anaerobic bacterium *Clostridium thermosulfurogenes* SVM17. *MJM* 2011; 7: 97-106.
- (24) Zareian S, Khajeh K, Ranjbar B, Dabirmanesh B, Ghollasi M, Mollania N. Purification and characterization of a novel amylopullulanase that converts pullulan to glucose, maltose, and maltotriose and starch to glucose and maltose. *Enzyme Microbial Technol* 2010; 46 (2): 57-63.
- (25) Al-ZaZae M M, Gurumurthy D M, Rajeshwara A N. Identification, Characterization of Novel Halophilic *Bacillus Cereus* Ms6: a Source for Extra Cellular A-Amylase. *Adv in Env Biol* 2011; 5 (5): 992-9.

- (26) Coronado M J, Vargas C, Hofemeister J, Ventosa A, Nieto J. Production and biochemical characterization of an α -amylase from the moderate halophile *Halomonas meridiana*. *FEMS Microbiol. Lett.* 2000; 183 (1): 67-71.
- (27) Duffner F, Bertoldo C, Andersen J T, Wagner K, Antranikian G. A new thermoactive pullulanase from *Desulfurococcus mucosus*: Cloning, sequencing, purification, and characterization of the recombinant enzyme after expression in *Bacillus subtilis*. *J. Bacteriol.* 2000; 182 (22): 6331-38.
- (28) Danson M J, Hough D W. The structural basis of protein halophilicity. *Comp. Biochem. Physiol.* 1997; 117 (3): 307-12.
- (29) Diger A, Antranikian G. Isolation and Characterization of a Heat-Stable Pullulanase from the Hyperthermophilic Archaeon *Pyrococcus woesei* after Cloning and Expression of Its Gene in *Escherichia coli*. *Appl. Environ. Microbiol.* 1995; 61 (2): 567-75.
- (30) Saha B, Lamed R, Lee C, Mathupala S. Characterization of an endo-Acting Amylopullulanase from *Thermoanaerobacter* Strain B6A. *Appl Environ Microbiol* 1990; 56 (4): 881-6.
- (31) Shafiei M, Ziae A, Amoozegar M A. Purification and characterization of an organic-solvent-tolerant halophilic α -amylase from the moderately halophilic *Nesterenkonia* sp. strain F. *J Ind Microbiol Biotechnol* 2011; 38 (2): 275-81.
- (32) Prakash B, Madhukumar M S, Muralikrishna G, Sreeramulu K. Production, purification, and characterization of two extremely halotolerant, thermostable, and alkali-stable α -amylases from *Chromohalobacter* sp. TVSP 101. *Process Biochem* 2009; 44 (2): 210-15.
- (33) Doukyua N, Ogino H. Organic solvent-tolerant enzymes. *Biochem Eng J* 2010; 48 (3): 270-82.
- (34) Fukushima T, Echigo A, Inoue A, Usami R. Organic solvent tolerance of halophilic α -amylase from a haloarchaeon, *Haloarcula* sp. strain S-1. *Extremophiles* 2005; 9 (1): 85-9.
- (35) Xin Li, Yu Y Y. Characterization of an organic solvent-tolerant α -amylase from a halophilic isolate, *Thalassobacillus* sp. LY18. *Folia Microbiologica* 2012; 57 (5): 447-53.

¹. Extremophiles². Extremozymes³. Amersham Biosciences⁴. Laemmli⁵. Dimethyl sulfoxide (DMSO)⁶. N,N-Dimethyl formamide (DMF)⁷. Lineweaver-Burk

Purification and characterization of an extracellular halophilic and organic solvent-tolerant amylopullulanase from a haloarchaeon, *Halorubrum* sp. strain Ha25.

Maryam Siroosi **

PhD student of Microbiology, University of Tehran, Iran, msiroosy@ut.ac.ir

Mohammad Ali Amoozegar * ***

Associate Professor of Microbiology, University of Tehran, Iran, amoozegar@ut.ac.ir

Khosro Khajeh

Professor of Biochemistry, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran, khajeh@modares.ac.ir

Mehran Habibi Rezaei ***

Assistant Professor of Biochemistry, University of Tehran, Iran, mhabibi@khayam.ut.ac.ir

Mostafa Fazeli **

M.Sc. of Microbiology, University of Tehran, Iran, mfazeli65@gmail.com

Abstract

Introduction: Halophiles, especially haloarchaea are one of the most important groups of extremophiles. Halophilic hydrolases have been studied worldwide and have been considered for biotechnology and industrial technologies. This study is the first report in amylopullulanase production in halophilic microorganisms.

Materials and methods: A halophilic archaeon, *Halorubrum* sp. strain Ha25, produced extracellular halophilic organic solvent-tolerant amylopullulanase. The enzyme was purified using ethanol precipitation and anion exchange chromatography method. Molecular mass of purified enzyme was determined by SDS-PAGE method. After purification, the enzyme was characterized. To study the effects of organic solvents in the stability of the enzyme, the enzyme solution was incubated in the presence of various organic compounds and then, residual enzyme activity was measured. Mode of action of the enzyme was determined by thin-layer chromatography.

Results: Molecular weight of the purified enzyme was estimated to be 140 kDa by SDS-PAGE method. Optimum temperature for amylolytic and pullulytic activities was 50 °C. Optimum pH for amylolytic activity was 7.0 and for pullulytic activity was 7.5. This enzyme was active over a wide range of concentrations (0-4.5 M) of NaCl. The effect of organic solvents on the amylolytic and pullulytic activities showed that this enzyme was more stable in the presence of non-polar organic solvents than polar solvents. The enzyme solely hydrolyzed pullulan and soluble starch to glucose.

Discussion and conclusion: *Halorubrum* sp. strain Ha25 produces thermophilic and extremely halophilic amylopullulanase. The catalytic function under multi extreme condition of high temperature, high salinity, and low water activity might possess biotechnological and commercial values such as treatment waste solutions with starch residues, high salt content and solvents.

Key words: Halophilic amylopullulanase, Protein purification, Extreme halophilic archaea, *Halorubrum*, Organic solvent-tolerance

* Corresponding Author

** Extremophiles Lab, Dept. of Microbiology, Fac. of Biology and Center of excellence in Phylogeny of Living Organisms, College of Science, University of Tehran, Iran

*** Protein Biotechnology Lab., Dept. of Cell and Molecular Biology, College of Science, University of Tehran, Iran

Received: April 6, 2013 / Accepted: October 7, 2013